

KOMENTÁŘ

6. 1. 2021

Změny územní struktury k 1. lednu 2021

Hranice všech 14 krajů České republiky se s přechodem do nového roku 2021 nezměnily. V rámci Olomouckého kraje zůstaly stejné i hranice jeho okresů a správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP). V souvislosti s územně správním členěním státu podle zákona č. 51/2020 Sb. došlo ke změnám v krajích Středočeském, Plzeňském, Libereckém, Kraji Vysočina a Zlínském.

Olomoucký kraj se člení na 5 okresů, 13 správních obvodů obcí s rozšířenou působností (SO ORP) a 20 správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem (SO POÚ). K 1. lednu 2021 byl Olomoucký kraj vymezen katastrálním územím 402 obcí. Jejich počet se naposledy změnil dne 1. ledna 2016, kdy v souvislosti s optimalizací vojenských újezdů vznikly tři nové obce – Město Libavá, Kozlov a Luboměř pod Strážnou. Z celkového počtu 402 obcí je v kraji ustanoveno 31 měst, 12 městysů a 1 vojenský újezd. Počet měst se naposledy změnil dne 22. července 2020, kdy statut města získala obec Štěpánov. Města Olomouc, Prostějov a Přerov jsou městy statutárními, přičemž Olomouc je krajským městem Olomouckého kraje.

Olomoucký kraj je osmým nejrozlehlejším ze 14 krajů České republiky. Od vzniku kraje v roce 2000 se jeho výměra měnila zásadním způsobem třikrát. V roce 2002 se rozšířila v souvislosti se změnou hranic vojenského újezdu Libavá. K nejviditelnějšímu překreslení hranic kraje došlo v roce 2005, kdy se k 1. lednu jeho území rozšířilo o obce Moravský Beroun, Norberčany a Huzová ze sousedního kraje Moravskoslezského. O 11 let později se do krajských hranic promítly územní změny vojenských újezdů Libavá a Březina. Část Vojenského újezdu Libavá byla z okresu Olomouc připojena do okresu Opava v Moravskoslezském kraji. Naopak část Vojenského újezdu Březina přešla z okresu Vyškov v Jihomoravském kraji do okresu Prostějov. Těmito změnami bylo území Olomouckého kraje zvětšeno o 4,5 km².

Zákon č. 51/2020 Sb., o územně správním členění státu a o změně souvisejících zákonů, ze dne 29. ledna 2020 byl zveřejněn v částce 22/2020 Sbírky zákonů. Tento zákon nabývá účinnosti dne 1. ledna 2021.

Základní principy územně správního členění:

- o území České republiky se pro výkon státní správy člení na správní obvody krajů;
- o správní obvod kraje s výjimkou správního obvodu hlavního města Prahy se člení na správní obvody obcí s rozšířenou působností;
- o správní obvod obce s rozšířenou působností je vymezen výčtem území obcí a vojenských újezdů;
- o území obce a území vojenského újezdu je vymezeno hranicemi jednoho nebo více souvislých katastrálních území;
- o okresy jsou jako územní celek zachovány, jejich území je vymezeno pomocí správních obvodů obcí s rozšířenou působností;

KOMENTÁŘ

- v hlavním městě Praze jsou na úrovni okresů vymezeny prostřednictvím správních obvodů městských částí obvody;
- mimo jiné se zrušuje zákon č. 36/1960 Sb., o územním členění státu, tím se ruší „staré“ kraje v hranicích z roku 1960.

Vymezení jednotlivých územních celků:

- v zákoně č. 51/2020 Sb. je jmenovitě vymezeno členění jednotlivých krajů na správní obvody obcí s rozšířenou působností a také členění okresů na tyto obvody;
- správní obvody obcí s rozšířenou působností jsou vymezeny jmenovitým výčtem obcí, které do příslušného obvodu náleží;
 - tento výčet je nově uveden ve vyhlášce č. 346/2020 Sb., o stanovení správních obvodů obcí s rozšířenou působností, území obvodů hlavního města Prahy a příslušnosti některých obcí do jiného okresu ze dne 28. července 2020;
- správní obvody obcí s pověřeným obecním úřadem jsou vymezeny jmenovitým výčtem obcí, které do příslušného obvodu náleží;
 - tento výčet je nově uveden ve vyhlášce č. 345/2020 Sb., o stanovení správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem ze dne 28. července 2020.

Změny hranic územních celků:

- hranice krajů se nemění;
- proti dosavadnímu stavu se mezi SO ORP přesouvá celkem 5 obcí:
 - 3 obce se přesouvají z SO ORP Český Brod do SO ORP Lysá nad Labem;
 - 1 obec se přesouvá z SO ORP Turnov do SO ORP Jablonec nad Nisou;
 - 1 obec se přesouvá z SO ORP Jihlava do SO ORP Havlíčkův Brod;
- proti dosavadnímu stavu se mezi okresy přesouvá celkem 13 obcí:
 - 1 obec se přesouvá z okresu Nymburk do okresu Kolín;
 - 2 obce se přesouvají z okresu Vsetín do okresu Zlín;
 - 9 obcí se přesouvá z okresu Domažlice do okresu Plzeň-jih;
 - 1 obec se přesouvá z okresu Semily do okresu Jablonec nad Nisou.

Příslušnost některých obcí do jiného okresu:

- sídlo správního obvodu obce s rozšířenou působností Turnov náleží do okresu Semily, ale v rámci tohoto obvodu:
 - 2 obce zůstávají v okrese Jablonec nad Nisou;
 - 13 obcí zůstává v okrese Liberec.

Podrobnější informace o změnách v zařazení jednotlivých obcí (včetně jejich výměry a počtu obyvatel) jsou uvedeny v samostatné tabulce.

Kontakt:

Jiří Frelich

Oddělení informačních služeb

E-mail: jiri.frelich@czso.cz